

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Ивайло Кринчев , НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „**професор**“

по **балетна режисура** в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство обявен в ДВ , бр. 81 от 28.09.2021г. за нуждите на катедра „Музикално-сценично изкуство“ към НМА

Кандидат: доц. д-р Желка Колева Табакова

Представяне: Желка Табакова е от добре познатите имена в българската балетна режисура и балетознание. Нейното присъствие в балетното ни изкуство е свързано, както с творчески постижения, така и с активна педагогическа и научна дейност. Завършва последователно ДХУ (Държавно хореографско училище), сега НУТИ София и ГИТИС (Държавен институт за театрално изкуство) Москва, Русия, като магистър със специалност „Балетна режисура“ и с присъдена квалификация „Балетен режисьор“. Допълнителното и обучение включва специализация по съвременни танцови техники в театър „Contemporain de dans” в Париж, Франция през 1989г. През 2008г. придобива ОНС „Доктор“ към института за изкуствознание на БАН с дисертационния труд „Жанрови различия в пластично-танцовите решения на оперетни и музикални постановки България“, а от 2010г. е „доцент“. Била е последователно балерина в опера Пловдив – 1978 -80г, художествен ръководител на балета в опера Варна – 1987-1991г, главен балетмайстор в ДМТ „Ст. Македонски“, София – 1991-1997г. и художествен ръководител на балета в опера Пловдив в периода 2001 – 2009г. Творческата и дейност включва множество балетни постановки, танци и пластики в опери, оперети и музикали, както и музикали за драматичен театър. Преподавателската и

кариера започва от 1989г. в средно музикално училище „Добри Христов“ – Варна, където основава и ръководи първите в България балетни класове с програмата на ДХУ София, и продължава с НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, ПУ „Паисий Хелендарски“, АМТИИ Пловдив, НБУ София и ЮЗУ „Н.Рилски“. От 1994г. е хоноруван преподавател, а от 2020г. е на основен трудов договор в НМА в специалност „балетно изкуство“.

Смятам, че на основание представените от доц. д-р Желка Табакова документи и материали, с които съм се запознал обстояно, това е една напълно удачна и навременна кандидатура, съответстваща на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и на минималните национални изисквания към научната, художественотворческата и педагогическата дейност на кандидата за заемане на академичната длъжност „професор“, описани в правилника за прилагане на ЗРАСРБ и в правилника на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ за прилагане на ЗРАСРБ.

Оценка на представената справка за съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“:

Справката за съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, представена от Желка Табакова, включва дейности в пет групи:

В група А, показател 1 „Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор““ е посочена темата на дисертационния труд („Жанрови различия в пластично-танцовите решения на

оперетни и мюзикълни постановки в България“), като е приложен и доказателствен материал:

Диплома ВАК, Диплом № 32160, 20.02.2008 /шифър 05.08.34 / доктор/
Хабилизация, ВАК, № 26530, 17.08.2010 / шифър 05.08.34 /доцент/

В група В, показател 4 *„Реализиран авторски продукт в областта на изкуствата“* са представени четири авторски хореографии и режисури:

1. Хореография и режисура на балета „Лешникотрошачката“ муз. П. И. Чайковски 22.12.2011 - Опера Варна (МДПЦ).

2. Режисура и хореография на балет „Конче Вихрогонче“ муз. Цезар Пуни, Балетна формация „Търговище“ на сцената на Драматичен театър Търговище - за първи път в България. (адаптация и режисура; хореография (2/3). (18.10.2021)

3. Хореография на спектакъла „Целуни ме Кейт“. Опера Бургас. (4.09.2019) (авторска хореография на балета и солистите).

4. Хореография на спектакъла „Кармина Бурана“, Карл Орф. Опера Бургас. (04.08.2015).

Приносите посочени в самооценката и изцяло потвърдени от мен за тези продукции са характерния новаторския хореографски език и лексика, нова идейна интерпретация на сюжета и нова естетическа концепция в стила на танците. Премиерна за България постановка на „Конче Вихрогонче“, където са направени адаптации на либрето и музика за изпълнители от любителски състав от различни възрастови групи. Както правилно отбелязва Желка Табакова *„за танците и хореографията в музикално-сценичните жанрове у нас се пише твърде лаконично и negliжирано. Въобще няма специалисти,*

които да пишат за танцовото изкуство у нас. С тази задача, без някой да ги е молил, се нагърбват театрали. В техните публикации прозира ангажираност към авторите за които пишат и некомпетентност по проблематиката.“ (стр.7) . В контекста на тези думи, предизвикателство е да се намерят решения в многопланова хореография за солисти, балет и хор в мюзикъла „Целуни ме Кейт“, запазвайки основния принцип свързан с драматургията – провеждане на действието театър в театъра.

Събрани общо в група В 200 от необходими 100г.

В група Г съответно: **показател 7** „Публикувана книга на база защитен дисертационен труд“ - Табакова, Ж. *Танцът в мюзикъла и оперетата (гледната точка на хореографа)*. ИИ, БАН, София, 2007, 187стр. / ISBN 978-954-8594-07-3

показател 9 „Статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата“ – от тях събрани в сборник:

Табакова, Ж. *Съвременни силуети на танца и хореографията. (Сборник публикации)*. София, 2021, 208 стр. /ISBN 978-619-7672-19-0, както и десет публикации в специализирани списания, юбилейни и международни сборници, доказвайки високата научна активност на кандидата.

В показател12 . „Реализиран кратък авторски продукт в областта на изкуствата“ са описани хореографиите на Желка Табакова в десет заглавия в различни театри и както тя отбелязва „Принципите на работа са горепосочените в другите заглавия дадени като основен хабилитационен труд. Аз, като творец никога не повтарям свое хореографско решение по няколко основни причини – различната режисьорска концепция, различен изпълнителски състав, различни възможности на изпълнителите и не на

последно място - емоционалното и творческо вдъхновение на самия хореограф. Вдъхновението всеки път да напишеш нова пиеса посредством танца е радостен акт на душата“ (стр. 10 Справка)

Събрани общо в група Г 495 от необходимими 150т.

В група Д показател 17 са посочени шест цитирания в монографии и колективни трудове с научно рецензиране. Представени са и шест положителни публикации в показател 19, от автори с неоспорим авторитет, които дават една изключително висока оценка за творчеството и научната дейност на Желка Табакова.

Събрани общо в група Д 120 от необходимими 80т.

В група Е са представени многобройни активности в пет показателя съотнесени с конкурса, между които се открояват научното ръководство на успешно защитили докторанти и участието в национални и международни художественотворчески проекти и майсторски класове, както и наградите за творчество, дадени от национални професионални форуми и организации.

Събрани общо в група Е 245 от необходимими 120т.

Бих искал специално да акцентирам върху дългогодишната активна педагогическа дейност на Желка Табакова, която наред с преподаване на теория и практика на различни танцови стилове и техники, подготовка на хореографски кадри с висше образование (бакалаври, магистри и докторанти), ръководство на дипломанти и докторанти, включва и изготвяне на учебни програми по различни дисциплини – апробирани и доказали във времето своята ефективност.

Лично познавам Желка Табакова от много години, имал съм възможността да работя с нея, както в творчески проекти, така и като колега в НМА и смятам, че тя е един високо ерудиран специалист в своята област, морален и етичен колега.

Заключение

На основание на всичко казано по-горе и във връзка с изискванията на ЗРАСРБ аз давам своята висока и положителна оценка за кандидата по конкурса. Бих искал да подчертая, че доц. д-р Желка Табакова напълно отговаря и надхвърля необходимите национални минимални научно-метрични показатели в областта на изкуствата, изследователска област: 8.3 Музикално и танцово изкуство. Убедено препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата на доц. д-р Желка Табакова за заемане на академичната длъжност „професор“ по балетна режисура.

проф. д-р Ивайло Кринчев